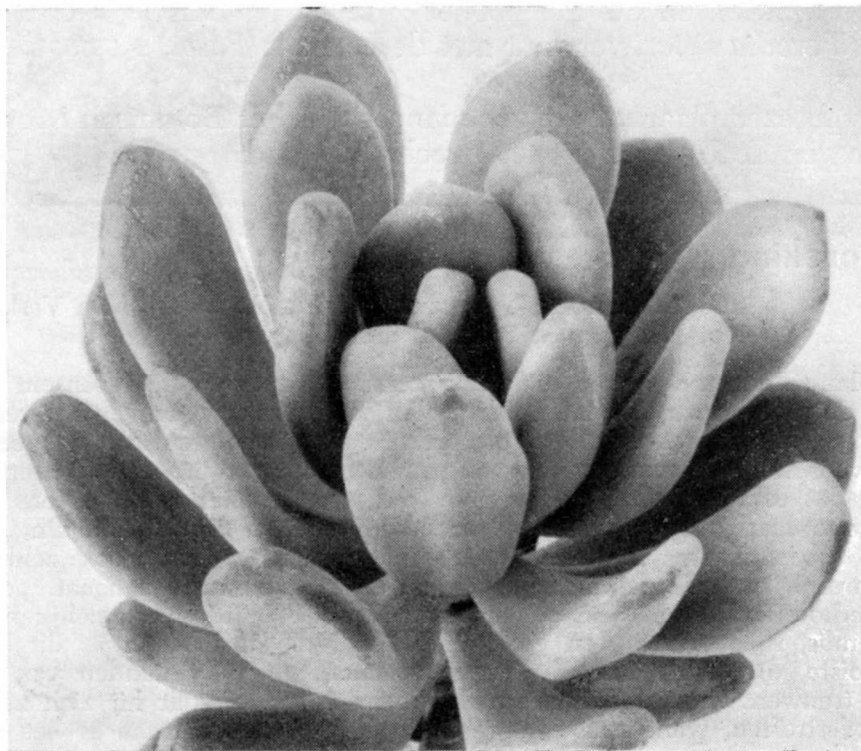

Pachyphytum bracteosum Lk., Kl. et Otto

door J. C. VAN KEPPEL

Na het inleidende artikeltje over het geslacht *Pachyphytum* willen wij enkele bij ons gekweekte soorten eens wat nader bekijken, waarbij wij beginnen met bovengenoemde soort, daar zij als de typeplant van het geslacht beschouwd kan worden. *Pachyphytum bracteosum* is niet alleen een der oudst bekende van dit geslacht, maar komt bovendien wel het meest in de liefhebberscollecties voor.

Reeds in 1838 werd zij door Prof. Ehrenberg, hoogleraar te Berlijn, uit Mexico ontvangen. In 1841 werd zij door bovengenoemde auteurs in de *Alg. Gartenzeitung* IX, 9, beschreven. Door andere auteurs is deze plant nog onder de navolgende namen

PACHYPHYTUM BRACTEOSUM

foto: De Klark

beschreven, welke als synoniemen beschouwd kunnen worden. *Echev. bracteosa* Lind. et Paxt, 1853; *Cotyledon pachyphytum* Bak, 1869; *Echeveria pachyphytum* Morren, 1874. In België wordt deze plant hier en daar wel gekweekt onder de foutieve naam *Pachyphytum oriforme* — waarschijnlijk een verbastering van oviferum.

De hier afgebeelde jonge plant kregen wij als stekje van de nestor der Haagse liefhebbers, de heer Bommeljé, die van deze soort reeds meer dan 35 jaar prachtige exemplaren kweekt. Zijn planten, die natuurlijk in de loop der jaren langs vegetatieve weg regelmatig verjongd zijn, zijn afkomstig uit de collectie van wijlen Ds. L. M. de Boer, predikant te Hulst, Zeeuws-Vlaanderen, een ervaren liefhebber, die omstreeks 1900 reeds een prachtige verzameling succulenten bezat.

De fraaie grijswit berijpte, 7–10 cm lange tot 2½ cm brede, tamelijk vlakke spatelvormige bladeren staan sterk opwaarts gebogen. De onduidelijk gespitste top en randen zijn stomp afgerond en bij goede kultuur ligt er een teer roodachtig waas over de bladeren, die in een verlengde rozet aan de top van de tot 3 cm dikke, blauw be-

rijpte niet kleverige stam geplaatst staan. In tegenstelling tot wat over de afmetingen in de literatuur vermeld wordt, kunnen kultuurplanten gemakkelijk een hoogte van 60 cm bereiken. Wordt de stam te lang en te kaal dan kan men het bebladerde bovenstuk afsnijden en opnieuw laten bewortelen. Ook voor kamerkultuur is deze vrij sterke en fraaie soort aanbevelenswaardig, mits men over een op het zuiden gelegen, dus zonnige standplaats, beschikt. Verdere cultuur als beschreven in voorgaand artikel, zonnige standplaats, beschikt. Verdere cultuur als beschreven in voorgaand artikel, waarbij vooral gelet moet worden op een koele, vrij droge overwintering.

In het voorjaar ontwikkelt de plant haar 20–60 cm lange berijpte bloemstengel, aan de top de naar één zijde gekeerde knikkende bloemtros met 10–22 rode, 16–18 mm lange klokvormige bloemen. De schutbladen tussen deze bloemen zijn groot, met pijlvormige voet, soms wel tot 2½ cm lang, vandaar de soortnaam *bracteósum*, afgeleid van het Latijnse *bractea* (= schutblad, dus met vele of met opvallende schutbladen). De steriele – onvruchtbare – schutbladen aan de benedenhelft der bloemstengel zijn niet talrijk en sterven spoedig af. Vrijwel alle beschreven *Pachyveria*'s zijn ontstaan uit kruisingen uitgevoerd met *Pachyphytum bracteosum* als moederplant, zodat het zeker van belang mag worden geacht dat deze oorspronkelijke soort een blijvende plaats in onze collecties behouden. Wij kunnen dan ook een ieder die voor de vetplanten enige belangstelling heeft, deze oude, mooie en beproefde soort van harte aanbevelen.

RECTIFICATIE. – In het artikel *Pachyphytum* is een storende fout geslopen. Vanaf de 18e regel van boven dient als volgt gelezen te worden. „Veel nauwer dan met *Dudleya*, *Stylophyllum* en *Sedum*, waarvan geen geslachtskruisingen met *Echeveria* bekend zijn, met uitzondering van $\times$ *Sedeveria hummelii*, een hybride tussen *Sedum pachyphyllum* en *Echeveria derenbergii*” (*Succulenta* no. 1, 1959, pagina 8).

Benaming van planten

Het zal U ongetwijfeld bekend zijn, dat de benaming van vele vetplanten nog al wat te wensen overlaat.

Teneinde hierin verbetering te brengen heeft zich een commissie gevormd van 3 kwekers en 3 liefhebbers van vetplanten, die zich ten doel stelt de in Nederland gekweekte vetplanten op naam te brengen.

Daartoe zal het nodig zijn, dat een overzicht wordt verkregen van hetgeen in ons land aanwezig is, en de enige manier waarop dit doeltreffend kan geschieden is wel, dat het materiaal wordt bijeengebracht. Dan kunnen de planten worden vergeleken en benaamd.

Vanzelfsprekend kan men niet met alle vetplanten tegelijkertijd beginnen en daarom heeft men zich dit jaar beperkt tot *Echeveria*.

Mijn verzoek is nu: wilt U aan dit onderzoek medewerken en zo ja, wilt U dan van Uw *Echeveria*-materiaal inzenden, wat U nodig acht? Iedere plant dient geëtiketteerd te zijn en voorzien van naam of nummer. Het materiaal moet opgezonden worden naar het I.V.T., Dr. S. L. Mansholtlaan 15, Wageningen, onder vermelding van het woord „Succulenten”.

De commissie zal met het werk beginnen, zodra zoveel materiaal bijeen is, dat het de moeite loont. De resultaten zullen U worden toegezonden en bovendien in *Succulenta* worden gepubliceerd.

Wilt U hiervan het maximale profijt, dan zal het nodig zijn, dat U zelf ook aantekeningen houdt van hetgeen U inzond.

De commissie heeft de volgende samenstelling: F. Hoogvliet te Maasdijk, voorzitter; J. Bonefaas, te Den Haag; D. Bouwman te Honselersdijk; W. J. Fukken te Den Haag; J. C. van Keppel te Wassenaar; E. C. van der Meer te Honselersdijk; ondergetekende treedt als secretaris op.

Kwekers en liefhebbers, in andere kringen (b.v. vaste planten, heesters) heeft een dergelijke wijze van werken uitstekende resultaten opgeleverd; succes is dus mogelijk, maar alleen bij ruime medewerking.

B. K. BOOM